

Ikt. sz.: Nbb-40/118-5/2017.

Nbb-10/2017. sz. ülés
(Nbb-84/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzetbiztonsági bizottságának**
2017. június 14-én, kedden 12 óra 35 perckor
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

A nemzetbiztonsági szolgálatok politikai és szakmai ellenőrzésének megerősítése érdekében a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosításáról szóló T/15817. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	5
<i>Demeter Márta (független) előterjesztő kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>7</i>
Az ülés berekesztése	9

Napirendi javaslat

1. A nemzetbiztonsági szolgálatok politikai és szakmai ellenőrzésének megerősítése érdekében a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/15817. szám)
(Demeter Márta, független, képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Molnár Zsolt (MSZP), a bizottság elnöke

Csizi Péter (Fidesz)
Lezsák Sándor (Fidesz)
Móring József Attila (KDNP)
Dr. Szél Bernadett (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Németh Szilárd István (Fidesz) távozása után Lezsák Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Imre Bernadett, a bizottság munkatársa

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Demeter Márta (független) előterjesztő

Megjelentek

Asztalos Dávid szakértő (Fidesz)
Zágoni-Bogsch András szakértő (LMP)
Ágoston Gábor szakértő (KDNP)

(A bizottság 11 óra 05 perckor megkezdett zárt ülésének
- melyről külön jegyzőkönyv készült - folytatása.
A nyílt ülés kezdetének időpontja: 12 óra 35 perc)

**A nemzetbiztonsági szolgálatok politikai és szakmai ellenőrzésének megerősítése érdekében a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény módosításáról szóló T/15817. számú törvényjavaslat
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

DR. MOLNÁR ZSOLT (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Utolsó napirendi pontunk következik. Nyílt ülésen vagyunk. *(Demeter Márta megérkezik az ülésre.)* Tárgysorozatba-vételi kérelem Demeter Márta független képviselő javaslatáról. Tisztelettel köszöntöm képviselő asszonyt. Kívánja-e kiegészíteni a tárgysorozatba-vételi kérelmét?

Demeter Márta (független) előterjesztő kiegészítése

DEMETER MÁRTA (független) előterjesztő: Igen, köszönöm szépen, elnök úr. Én is köszöntöm a tisztelt bizottságot. Javaslatomból azt emelném ki, főként az indokolásból, hogy évtizedek óta mondhatjuk, hogy sok probléma merült fel a nemzetbiztonsági szolgálatok működésével, mind pedig ellenőrzésével kapcsolatosan, és mondhatni, azért az utóbbi hónapokban és években nyilvánossá vált cikkek, tanulmányok alapján látszik az, hogy a társadalmi presztízse nagyban csökkent a szolgálatok munkájának és a politikai ellenőrzés rendszerének is. Tehát mindenféleképpen a magyar társadalomnak garanciát kell arra kapnia, hogy csak olyan politikai feladatszabás és utasítások vannak a nemzetbiztonsági szolgálatok felé, amelyek teljes összhangban állnak a magyar emberek érdekével, összhangban állnak a nemzeti érdekekkel. Eppen ezért a javaslatnak egy nagyon fontos eleme az, hogy a parlamenti ellenőrzés rendszerét megerősíti. Ez pontosan azt szolgálja, hogy kontrollálni lehessen, hogy a kormány csak olyan utasításokat adhasson a szolgálatoknak, melyek összhangban állnak a nemzeti érdekekkel.

A javaslatnak egy másik fontos eleme, amely szintén garanciákat ad a társadalom számára arra vonatkozóan, hogy a nemzetbiztonsági szolgálatok maximálisan szabályosan végzik a munkájukat, tehát az a széles felhatalmazás, amivel ők élhetnek a titkos információgyűjtésre vonatkozóan is és eszközökre vonatkozóan, azokat egészen biztosan szabályszerűen használják. És egy nagyon fontos elem az a biztonsági kihívásokat illetően, hogy hatékonyan is tudják használni ezeket az eszközöket. Erre a részre pedig garanciaként egy független szakmai ellenőrző testületet hozna létre a javaslat. Ezt bizonyára ismeri a tisztelt bizottság különféle nemzetközi példákból is.

Tehát alapvetően, az a véleményem, hogy a későbbiekben egy teljesen új nemzetbiztonsági törvényre lesz majd szükség, de addig is, amíg ennek nem történik meg az egyeztetése, amíg ez a munka nem indul el, cselekvésre van szükség, hiszen a magyar emberek joggal várnak el garanciát azokra a területekre, amiket említettem.

Egypár fontos elemet szeretnék kiemelni a javaslatból. Bizonyára olvasták, úgyhogy az összes részletet most nem mondanám, de amit nagyon fontosnak tartok, hogy megerősítené a Nemzetbiztonsági bizottság feladatköreit és kiterjesztené ezeket, hiszen a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatnak is a fő bizottsága lenne a Nemzetbiztonsági bizottság. Emellett természetesen mind a Külügyi, mind a

Honvédelmi bizottságban ők továbbra is beszámolhatnának, és be is kellene számoljanak.

A Nemzetbiztonsági bizottságot paritásossá tenné ez a javaslat, tehát egyenlő számú ellenzéki és egyenlő számú kormánypárti képviselő venne részt ennek a munkájában. Ez, azt gondolom, nagyban javítaná a hatékonyságot, hiszen látjuk azt, hogy például egy kétharmados többség nagyban tud befolyást gyakorolni arra, hogy milyen ügyek kerülnek egyáltalán a bizottság elé és milyen eredmény születik a parlamenti ellenőrzés során, és egyáltalán ezt nevezhetjük-e még parlamenti ellenőrzésnek. Tehát ebben is cselekvésre van szükség.

Nagyon fontos elem az, hogy megerősítené a javaslat a képviselők kezdeményezési jogát, tehát tíz országgyűlési képviselő kezdeményezhetné azt, hogy a nemzetbiztonsága szempontjából fontos ügyek igenis a bizottság elé kerüljenek, és a bizottság ezeket egészen biztosan meg is kell hogy tárgyalja 15 napon belül.

Továbbá egy nagyon alap képzést adna a Nemzetbiztonsági bizottság tagjainak a szolgálatok működésével kapcsolatban, tényleg egy ilyen átfogó képzést, aminek semmiféleképpen nem az a célja, hogy politikusok beszéljenek bele szakmai kérdésekbe vagy határozzanak meg konkrét szakmai vonalat, amit a szakmának kell, viszont az egy nagyon hasznos dolog, ha nemcsak a képviselők saját szorgalmán múlik, hogy mennyire látják átfogóan a nemzetbiztonsági szolgálatok működését vagy azok alapjait, hanem ténylegesen némiképp erről rendelkeznek ismeretekkel.

Elnök úr, ha megengedi, akkor pár mondatban a szakmai ellenőrzés rendszerére kitérnék. Ahogy említettem, ennek az a célja, hogy egy olyan független szakmai ellenőrző testület álljon fel, amely kifejezetten a szabályos működését garantálja a szolgálatoknak, és a hatékonyság tekintetében is fogalmazhat meg javaslatokat, illetve tudja ellenőrizni a munka hatékonyságát is. Egy öttagú testület állna fel olyan személyekből, akiknek egyébként ezen a területen van szakmai gyakorlata, viszont szeretném hangsúlyozni, hogy nagyon szigorú összeférhetlenségi szabályok vonatkoznak rájuk, tehát mindenféleképpen rengeteg garancia van a javaslatban arra, hogy ez egy teljesen független testület legyen, amely egyébként a kormánytól semmilyen utasítást nem fogadhat el, tehát megfelelőképpen tudná ellenőrizni a szolgálatok szabályos működését. Ezt pedig fél évente jelentéssel tenné meg, amelyet mind a miniszterelnöknek, mind az irányító minisztereknek, és ami a legfontosabb szerintem, hogy a Nemzetbiztonsági bizottság számára is továbbítana.

Azt gondolom, mindenképpen szükség van erre a javaslatra. Számos probléma merült fel, ahogy említettem, az elmúlt hónapokban, az elmúlt években is, és mondhatni, egy olyan taburól beszélünk, ami most már évtizedes tabunak nevezhető. Ettől függetlenül nem gondolom, hogy továbbra is szőnyeg alá kellene söpörni dolgokat, hanem igenis ezen az irányon változtatni kell, hiszen garancia kell arra az embereknek, hogy csak olyan utasításokat kaphatnak a kormánytól a szolgálatok, amelyek összhangban állnak a nemzeti érdekekkel, az emberek érdekével, illetve arra is, hogy szabályosan működnek a nemzetbiztonsági szolgálatok.

Elnök Úr! Annyit szeretnék kérni, hogy a kormánypárti képviselők is - nem tudom, hogy ki fogja támogatni a javaslatot és ki fog nemmel szavazni, de ha a kormánypárti képviselők nemmel szavaznak, akkor én szeretnék kérni mindenféleképpen egy indokolást, hiszen tartom olyan jelentőségűnek ezt a javaslatot - tekintve, hogy a Nemzetbiztonsági bizottságnak is egyébként a jogköreit kiterjeszti és pluszgaranciákat ad a megfelelőbb működésre -, hogy indokolják meg azt, hogy miért úgy szavaznak, ahogy. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Támogatom, rengeteg előremutató eleme van, abban a néhány részletkérdésben meg, amin változtatni kéne, nyilván majd a tárgysorozatba vételt követően vitába bocsátkoznák, de a 90 százalékával egyetértek.

Kíván-e valaki hozzászólni? Azt kérném a képviselőtársaimtól, hogy amennyiben lehet, akkor tegyenek eleget a képviselő asszony kérdésének, és indokolják. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő asszony!

Kérdések, hozzászólások

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Én magam is szeretném kérni azt, hogy aki leszavazza ezt a javaslatot, mondja el, hogy miért teszi ezt, ugyanis ebben a javaslatban több olyan pont is van, amit én már legszívesebben azonnal bevezetnék, például azt, hogy paritásossá tegyünk a Nemzetbiztonsági bizottságot. Rengeteg ügy, ami itt a bizottságnál landol, azért nem tud továbbmenni, mert nem paritásos a Nemzetbiztonsági bizottság, holott, ha valami, akkor a Nemzetbiztonsági bizottság pártpolitikán felül kell hogy álljon. Innentől elkezdve nagyon problémásnak látom azt a mostani helyzetet, amelyben az ellenzéki képviselők javaslatait gyakorlatilag fél perc alatt le lehet szavazni, és ezzel meg lehet akadályozni azt, hogy a nemzet egységes védelme érdekében tevékenykedjünk itt, pártpolitikai szempontokat behozva a bizottságba.

Amúgy is azt gondolom, hogy a tárgysorozatba vétel mindenképpen indokolt. Lehet, hogy módosító javaslatokkal még jobba lehet ezt tenni, tehát nagyon örülnék neki, ha élénk vita kezdődne el arról, hogy ki látja annak a szükségességét, hogy ezen a mostani helyzeten változtasson, és ki az, akinek ez így megfelelő, ahogy most zajlik. Aki ezt nem szavazza meg, legyen kedves mondja meg, hogy miért nem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem kormánypárti képviselőtársaimat, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő úr!

MÓRING JÓZSEF ATTILA (KDNP): Köszönöm szépen. A magam nevében beszélek. A KDNP-ben úgy látjuk, hogy a jelenlegi szabályozás megfelelő, a bizottság megfelelőképpen gyakorolja a kontrollt a szolgálatok felett, a miniszter évente kétszer beszámol, kérdéseket lehet feltenni, ügyeket lehet kivizsgálni, úgyhogy egy ilyen új testület létrehozása teljességgel indokolatlan. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Itt most a tárgysorozatba vételről van szó, tehát még nem is arról, hogy megszavazzuk-e. Itt egyáltalán annak a lehetősége van, hogy például egy régi álmom teljesüljön, hogy paritásos legyen a bizottság, vizsgálatokat legalább ésszerű korlátok mellett el lehessen rendelni, ezek mind olyanok, amelyek előreviszik. Van néhány elem, amelyen jót lehetne vitatkozni, de a demokrácia erről szól, hogy vannak javaslatok, amelyekben vitatkozunk, valamit módosítunk. Méltánytalannak tartom én is, ha legalább a vitáig nem jut el.

(Jelzésre:) A képviselő asszony ehhez kíván még hozzászólni?

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Igen. Azért is érthetetlen egyébként, ha a KDNP-nek ez megfelel, mert például ennek a bizottságnak a hatáskörét is bővítené ez a javaslat, hiszen a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat gyakorlatilag a Honvédelmi és Rendészeti bizottság helyett a Nemzetbiztonsági bizottság ellenőrzése vagy

fennhatósága alá kerülne. Úgyhogy innentől elkezdve, azt gondolom, duplán érthetetlen, hogy ezzel mi problémája van a Nemzetbiztonsági bizottság egyik tagjának vagy négy tagjának, három van itt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Képviselő úr, parancsoljon!

CSIZI PÉTER (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Nem gondolom azt, hogy fél évvel a választások előtt, a ciklus utolsó harmadának a végéhez érkezve be kell - pusztán a választási, politikai hadjáratok hevében - vezetnünk olyan dolgot, ami korábban nem volt ebben a bizottságban meg egyébként a parlamentben sem általános, például azt, hogy mindenkinek meg kell magyaráznia, hogy egy adott döntést miért hoz vagy miért nem hoz. Egyébként pedig az eljárási kérdéseket és a paritáson alapuló eljárási döntéseket nem a ciklus végén, hanem a ciklus legelején kell tisztázni. Ha önöknek ilyen javaslatuk van, akkor majd a választópolgárok döntésének értelmében jövő év április végén, amikor megalakul az új parlament, megalakulnak a bizottságok, és ezen belül pedig kiosztásra kerülnek az ellenzéki, illetve a kormánypárti helyek, akkor fel kell vetni minden ilyen javaslatot, minden ilyen kérdést, nem fél évvel a választások előtt indokolt ez szerintem.

Úgyhogy én azt is kérném, hogy ezt a játékot fejezzük be, és szavazzunk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Képviselő asszony, kérem, hogy röviden szóljon hozzá, mert utána külföldi vendégeink érkeznek.

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Rendben, nagyon rövid leszek. Nem tudom, milyen jogszabály rendelkezik arról, hogy ellenzéki képviselő mikor milyen javaslatot nyújthat be, én úgy tudom, hogy a ciklus teljes időtartama alatt be lehet nyújtani javaslatokat. Kérem a Fidesz-KDNP-t, fogadja-el a demokratikus játékszabályokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azzal is egyetértek, amit a képviselő asszony mondott, hogy majd nyilvánvalóan a nemzetbiztonsági struktúra egyszeri áttekintésére szükség lesz.

(Jelzésre:) Parancsoljon, képviselő asszony, még az előbb jelentkezett!

DEMETER MÁRTA (független): Köszönöm szépen, csak két mondatban reflektálnék. Úgy érzem, hogy kormánypárti képviselőtársaim részéről ezek abszolút kifogások egyértelműen. Ha a politikai, választási hadjáratnál tartunk, akkor az látszik, hogy sajnos a kormánypártok most már rendszerszerűen, rendszeresen használják a nemzetbiztonsági ügyekre való hivatkozást ürügyként bizonyos ügyek kapcsán. Ez egy konkrétum, egyébként ennél sokkal szerteágazóbbak a problémák még emellett, tehát mindenféleképpen indokolt a javaslat. Amit önöktől hallottam, az csak tovább erősíti bennem azt, hogy igenis szükség van erre a javaslatra, a magyar társadalomnak szüksége van ezekre a garanciákra, és természetesen akkor nyilván az őszi ülészakon ismételtén be fogom nyújtani majd ezt a javaslatot, amennyiben nem támogatják. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Kérdezem, hogy ki támogatja a tárgysorozatba vételt. *(Szavazás.)* Kettő igen. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Négy nem mellett a bizottság nem vette tárgysorozatba. Köszönöm szépen, képviselő asszony, hogy itt volt.

Az ülés berekesztése

Kérem a bizottság tagjait, hogy ne menjenek el, hiszen egy külföldi társbizottság érkezik, 13 órára van meghirdetve. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 49 perc)

Dr. Molnár Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Podmaniczki Ildikó és Szűcs Dóra